

Projekt

z dnia 14 września 2017 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PŁOCKA**

z dnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2017-2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.; Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 i poz. 1948 oraz Dz. U. z 2017 r. poz. 730 i poz. 935) i art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i poz. 1292) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Płocku na lata 2017-2019 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Płocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Płocka

Artur Jaroszewski

**ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka**

Roman Siemiątkowski

**PREZYDENT
Miasta Płocka**

Artur Jaroszewski

**DYREKTOR
Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych**

Agnieszka Busz

**Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płocku**

Cezary Dusio

**Paweł DREWNIAK
ADWOKAT**

Załącznik
do uchwały nr/....../2017 Rady Miasta Płocka
z dnia

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W PŁOCKU NA LATA 2017 - 2019**

Płock, 2017 r.

1. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą, na której opiera się całe społeczeństwo. Ma ona zasadniczy wpływ na kształtowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw. Dla dziecka stanowi najlepsze i naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Bezpośrednio oddziałując na dziecko przekazuje mu swój system wartości, tradycje i poglądy, które niewątpliwie rzutują na jego dalsze życie. Przekazywanie wiedzy i kształtowanie u dzieci empatii oraz szacunku dla drugiego człowieka pozostaje przez długi okres w gestii jego rodziny.

Nie wszystkie jednak rodziny wypełniają swoje funkcje w sposób prawidłowy. W wielu z nich występują problemy, które zaburzają ich funkcjonowanie i są szczególnie niebezpieczne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. Nadal większość dorosłych toleruje przemoc psychiczną i fizyczną, nie rozumiejąc jej szkodliwego wpływu na rozwój dziecka. W wielu rodzinach dominuje przekonanie, że nieustanna krytyka, wyśmiewanie i bicie są skutecznymi metodami wychowawczymi. Zaniedbania wobec dzieci mogą również pojawiać się na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, brak mieszkania) lub też uwarunkowań, które tkwią w samej rodzinie (np. uzależnienia, przemoc, przestępczość, bezradność).

W przypadku wystąpienia problemów w funkcjonowaniu rodziny, właściwe instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, podjęcia na jej rzecz określonych działań, jak również zapewnienia dziecku ochrony i pomocy. Ważne jest to, żeby miały one charakter skoordynowanych i interdyscyplinarnych przedsięwzięć.

Od 1 stycznia 2012 roku gmina jest odpowiedzialna za pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Zadaniem własnym gminy jest opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

„Gminny program wspierania rodziny w Płocku na lata 2017 – 2019”, zwany dalej Programem, został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697). Zadania określone w Programie są naturalną kontynuacją zadań realizowanych w ramach programu „Gmina – Miasto Płock Program Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016”.

Program zarówno określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin, jak i działania profilaktyczne oraz upowszechniające działania prorodzinne. Odbiorcami Programu są rodziny mieszkające w mieście Płocku, a w szczególności rodziny borykające się z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi.

Cele i zadania Programu są zintegrowane i skoordynowane z programami:

- Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w województwie mazowieckim na lata 2015 – 2020,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2014 – 2020,
- Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie miasta Płocka na lata 2016 - 2018,
- Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejskim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2015 – 2019,
- Miejskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022,

2. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Płock jest miastem na prawach powiatu. Zajmuje powierzchnię 88 km², gdzie na koniec 2016 roku zamieszkiwało 121 295 osób.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Płocka w latach 2014 – 2016.

Lata	2014	2015	2016
Liczba mieszkańców	122 224	121 731	121 295

Źródło: dane GUS, Miejskie Zeszyty Statystyczne Płock

W Płocku, jak i na terenie całego kraju jednym z głównych problemów społecznych jest bezrobocie. Chociaż w przeciągu ostatnich lat w Płocku liczba osób bezrobotnych znacznie się zmniejszyła.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w Płocku w latach 2014 – 2016.

Lata	2014	2015	2016
Liczba osób bezrobotnych	7541	6383	5 316
Stopa bezrobocia	11,8 %	10,3 %	8,6 %

Źródło: dane GUS, Miejskie Zeszyty Statystyczne Płock

Długotrwałe bezrobocie skutkuje naruszeniem poczucia bezpieczeństwa materialnego, zaniżeniem poczucia własnej wartości, powoduje degradację ekonomiczną osób i rodzin nim dotkniętych. Pogorszenie sytuacji materialnej rodziny prowadzi do drastycznego oszczędzania i rezygnacji z coraz większej liczby potrzeb, przede wszystkim kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych.

Bezrobocie jest drugim w kolejności powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Rodziny, których członkowie tracą pracę, a następnie zasiłek dla bezrobotnych, w konsekwencji potrzebują wsparcia materialnego i zgłaszają się do ośrodka pomocy społecznej. Dłuższy czas pozostawania bez zatrudnienia wpływa na bierną postawę członków rodziny wobec rynku pracy, a w dalszym etapie powoduje ich bezradność. Niewątpliwie bezrobocie ma ogromny wpływ na sytuację ekonomiczną rodziny, skutkując: brakiem stałych źródeł utrzymania, ograniczeniem możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, pogłębianiem się ubóstwa oraz nawarstwianiem się problemów rodzinnych i emocjonalnych.

Tabela 3. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2014 – 2016.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Świadczenia przyznawane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	6221	5753	5228	5162	4536	4210	9654	8273	7333
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	51	56	49	51	56	49	84	84	74
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	6184	5744	5222	5125	4527	4204	9589	8261	7328
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	-	-	5602	4951	4573	10448	9063	8002
	-	-	-	440	400	363	794	755	669

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

W latach 2014 – 2016 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się, nadal jednak przekracza znacznie 5000 środowisk.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy w latach 2014 – 2016.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Ubóstwo	3085	2900	1970	5218	5809	3499
Bezdomność	161	187	177	203	260	230
Potrzeba ochrony macierzyństwa	33	58	72	100	223	243
Bezrobocie	2891	2823	2367	5393	5689	4711
Niepełnosprawność	1617	839	1010	2391	1224	1403
Długotrwała lub ciężka choroba	1387	1887	2272	2129	2945	3497
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	675	552	745	1390	1622	1906
a) rodziny niepełne	180	435	452	594	1245	1274
b) rodziny wielodzietne	50	75	96	300	416	510
Przemoc w rodzinie	23	11	19	82	26	50
Alkoholizm	364	211	293	507	288	401
Narkomania	34	35	37	42	46	51
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	69	64	55	88	73	64
Sytuacja kryzysowa	506	402	405	1447	1106	663

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

Bezrobocie jako jeden z głównych problemów społecznych zostało opisane w komentarzu do tabeli nr 2. Wśród innych przyczyn determinujących konieczność korzystania z pomocy społecznej, charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem, występowały: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz sytuacja kryzysowa.

Podejmując zatem działania wspierające na rzecz rodzin, należy szczególną uwagę zwrócić na skalę negatywnych zjawisk i procesów społecznych, ich genezę jak również wielopłaszczyznowe uwarunkowania i konsekwencje.

Bardzo ważnym problemem, który dotyka mieszkańców Płocka i wpływa na jakość ich życia są warunki mieszkaniowe, determinujące w znacznym stopniu możliwości realizacji własnych aspiracji życiowych i rozwoju rodziny. Rodziny wymagające wsparcia ze względu na trudną sytuację materialną nie są w stanie zakupić nowego mieszkania, jak też nie posiadają środków na budowę własnego domu. Zmuszone są do skorzystania z gminnych zasobów mieszkaniowych.

Z dniem 28 maja 2012 roku weszła w życie uchwała nr 340/XXI/2012 Rady Miasta Płocka z dnia 27 marca 2012 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy - Miasto Płock ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Miasta Płocka: nr 451/XXVII/2012 z dnia 25 września 2012 roku, nr 529/XXXI/2013 z dnia 29 stycznia 2013 roku i nr 660/XXXIX/2013 z dnia 29 października 2013 roku. Uchwała wprowadziła nowe kryteria przydziału mieszkań oraz punktowy system oceny wniosków. Została także poddana aktualizacji lista osób oczekujących na wynajęcie mieszkania z zasobu mieszkaniowego miasta, w szczególności oczekujących na zamianę mieszkania, na wynajęcie mieszkania na czas nieoznaczony oraz przydział lokalu socjalnego.

Rada Miasta Płocka Uchwałą nr 294/XVI/2016 z dnia 23 lutego 2016 roku wprowadziła zmiany do Uchwały nr 340/XXI/2012 Rady Miasta Płocka z dnia 27 marca 2012 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy - Miasto Płock. Zmiana ta dała możliwość młodym ludziom, chcącym związać swoją przyszłość z Płockiem, ubiegania się o wynajęcie od miasta mieszkania na preferencyjnych warunkach w ramach realizowanego programu pn. „Mieszkania na start”.

Z programu „Mieszkania na start” mogą skorzystać osoby pomiędzy 18, a 35 rokiem życia spełniające określone w uchwale kryterium dochodowe. Poza tym kryterium osoby lub rodziny starających się o mieszkanie w ramach programu mogą mieć przyznane dodatkowe punkty np. za wykształcenie na określonym poziomie, prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Płocka przez co najmniej 2 lata, zatrudnienie na terenie miasta Płocka przez 5 lat przed złożeniem wniosku, zamieszkiwanie w Płocku od co najmniej 5 lat, posiadanie co najmniej jednego dziecka czy posiadanie Karty Dużej Rodziny lub Płockiej Karty Familijnej 3+.

Program „Mieszkania na start” z pewnością jest szansą dla młodych ludzi, którzy zakładają własne rodziny oraz chcą pracować i mieszkać w Płocku.

3. ZASOBY

Z wieloaspektowego charakteru obszaru wspierania rodziny wynikają liczne powiązania między dziedzinowe, których uwzględnienie umożliwia przegląd wybranych zasobów miasta. Zatem istotne są kwestie związane z organizowaniem opieki nad małymi dziećmi, edukacją, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, promocją zatrudnienia oraz sposoby spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem zasobów miasta w obszarze kultury, sportu i rekreacji.

Pomoc społeczna

W mieście Płocku jest wiele instytucji i organizacji realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny. Zadania podejmowane przez organizacje i instytucje mają bardzo różne formy, w szczególności obejmują one:

- działania socjalno – pomocowe,
- działania profilaktyczne,
- organizowanie placówek wsparcia dziennego,
- udzielanie pomocy żywnościowej i rzeczowej,
- organizowanie poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego,
- działania kulturalne,
- organizowanie czasu wolnego,
- przedsięwzięcia rozwijające zainteresowania i hobby.

Bardzo ważnym rodzajem działań podejmowanych w Płocku są działania socjalno – pomocowe skierowane do osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Są to działania podejmowane na rzecz: wychowanków opuszczających rodziny zastępcze bądź placówki opiekuńczo – wychowawcze, osób czasowo pozbawionych mieszkania ze względu na konflikty i przemoc w rodzinie, osób niepełnosprawnych, osób starszych z obniżonym poziomem samodzielności oraz osób bezdomnych.

Na terenie miasta Płocka funkcjonują dwie placówki noclegowe dla osób bezdomnych:

- Noclegownia dla Kobiety i Matek z Dziećmi, ul. Misjonarska 22 prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Płocku. Placówka dysponuje liczbą 20 miejsc noclegowych z możliwością zwiększenia tej liczby o 10 miejsc noclegowych dla osób dorosłych i 3 miejsca dla dzieci (w okresie jesienno-zimowym i silnych mrozów).

- Dom dla Bezdomnych Mężczyzn, ul. Sienkiewicza 54 prowadzony przez Caritas Diecezji Płockiej. Placówka dysponuje liczbą 50 miejsc noclegowych z możliwością zwiększenia tej liczby o 20 dodatkowych miejsc (w okresie jesienno-zimowym i silnych mrozów).

Uzupełnieniem systemu wsparcia w zakresie udzielenia schronienia są mieszkania chronione. Od listopada 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał do dyspozycji 28 lokali w celu prowadzenia w nich mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych, wychodzących z bezdomności, starszych, a także dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz matek z dziećmi doświadczających przemocy w rodzinie, które z różnych względów nie mogą wrócić do swojego miejsca zamieszkania po pobycie w Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie.

Pomoc dzieciom i rodzinom

Od 1 stycznia 2012 roku gmina jest odpowiedzialna za pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- zorganizowanych spotkań w formie grup wsparcia lub grup samopomocowych, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Wsparcie rodziny może odbywać się poprzez:

- przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego,
- objęcie rodziny pomocą rodziny wspierającej.

W obszarze wsparcia rodziny priorytetowym założeniem staje się zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa i odpowiednich warunków rozwoju. Zminimalizowanie negatywnych czynników oddziałujących na rodzinę odbywa się poprzez zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci.

Asystent rodziny

Obecnie w polityce społecznej w zakresie wsparcia rodziny kładzie się szczególny nacisk na działania profilaktyczne w środowisku zamieszkania, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i wychowywaniu dzieci. Podejmowane działania profilaktyczne mają na celu eliminowanie zagrożenia odebrania dziecka z rodziny biologicznej i umieszczenia w pieczy zastępczej. Wczesne reagowanie i zapobieganie pogłębianiu się sytuacjom kryzysowym ma przeciwdziałać niekorzystnym sytuacjom prowadzącym do dezorganizacji rodzin. Więcej uwagi należy poświęcić kreowaniu właściwych postaw rodzicielskich mających na celu kształtowanie zachowań prospołecznych dzieci.

Podejmowanie takich działań przypisuje się asystentom rodziny. Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych. Praca z rodziną ukierunkowana jest również na jej integrowanie oraz kształtowanie prawidłowych wartości i norm.

Asystent prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania i za jej zgodą. Asystenci najczęściej świadczą usługi w postaci:

- edukacji w zakresie kompetencji rodzicielskich i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- działań motywujących np. zdobycie pracy, walka z uzależnieniami, poprawa kontaktów z członkami rodzin, zadbanie o zdrowie wszystkich członków rodziny, poprawa warunków mieszkaniowych,

- udostępniania informacji,
- kontaktowania z instytucjami.

W Płocku od 2012 roku zadania asystentury rodziny realizują asystenci zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w latach 2014 – 2016.

Lata	2014	2015	2016
Liczba rodzin, z tego:	65	59	72
zobowiązanych przez sąd	14	21	21
Liczba asystentów	7	8*	8*

* 8 asystentów rodziny zatrudnionych na 7 etatach

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Działania asystentów przyczyniły się do poprawy sytuacji życiowej rodzin, a w szczególności do: wzmocnienia roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, integracji rodziny, poprawy sytuacji bytowej, mieszkaniowej, uzyskania umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawy sytuacji zdrowotnej, polepszenia społecznego funkcjonowania rodzin oraz wyjścia z izolacji społecznej, wzmocnienia samodzielności w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych oraz zwiększenia poczucia własnej wartości i zdolności do sprawowania kontroli nad własnym życiem.

Od 1 stycznia 2017 roku z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860) poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia/poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcie rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Informacja o nieprawidłowościach w przebiegu ciąży lub porodu, pojawienie się dziecka z wadą letalną jest dla kobiety i jej rodziny źródłem poważnego kryzysu. Niezależnie od tego, jaka jest przyczyna poważnych problemów zdrowotnych dziecka, jego rodzice potrzebują wsparcia.

Asystent rodziny współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach pomocowych na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto od stycznia 2016 roku do działań asystenta należy współpraca z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Placówki wsparcia dziennego

Rodziny wychowujące dzieci, szczególnie w wieku szkolnym, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do swoich dzieci, potrzebują pomocy w zakresie: organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, eliminowania zaburzeń zachowania oraz przystosowania społecznego. W takich przypadkach dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Głównym zadaniem placówek wsparcia dziennego jest pomoc rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Działania podejmowane w świetlicach mają również na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Placówki wsparcia dziennego mają charakter profilaktyczny, a w swojej działalności kierują się przede wszystkim dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw.

Płock jest miastem, w którym funkcjonuje rozwinięta sieć placówek wsparcia dziennego. Działają one jako świetlice środowiskowe, świetlice miejskie oraz kluby profilaktyki środowiskowej. Świetlice przeznaczone są dla dzieci w wieku od 4 do 18 roku życia, z wyjątkiem jednego ogniska opiekuńczego, do którego uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia. Kluby profilaktyki środowiskowej swoją ofertę zajęć kierują natomiast do grupy wiekowej od 5 do 23 roku życia. Pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny.

W celu zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym wśród dzieci i młodzieży w świetlicach prowadzone są zajęcia w zakresie:

- organizacji czasu wolnego (zajęcia i zabawy sportowe, zajęcia plastyczne, muzyczne, ekologiczne, komputerowe, kulinarne, teatralne, itp.),
- tworzenia warunków do nauki własnej i udzielania pomocy w nauce,
- rozwijania zainteresowań, uzdolnień, aktywności poznawczej i emocjonalnej oraz stwarzania szans na odnoszenie sukcesu, poprzez szeroko rozumianą twórczość i aktywność,
- podnoszenia poziomu kultury osobistej,
- kształtowania zasad współżycia społecznego oraz właściwego stosunku do nauki i pracy,
- prowadzenia zajęć profilaktycznych.

W klubach prowadzona jest działalność profilaktyczna, socjoterapeutyczna, edukacyjna i informacyjna dotycząca zapobiegania uzależnieniom, promocji zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Zarówno świetlice, jak i kluby czynne są przez cały rok, od poniedziałku do soboty. Czas pracy placówek dostosowany jest do potrzeb i oczekiwań zarówno uczestników, jak i ich rodziców lub opiekunów. W trakcie zajęć dzieci i młodzież mają zapewniony co najmniej jeden posiłek. Wszystkie placówki wsparcia dziennego funkcjonujące w Płocku prowadzą działalność opiekuńczą.

Tabela 6. Liczba dzieci zapisanych do placówek wsparcia w latach 2014 – 2016

Lata	2014	2015	2016
Liczba placówek	22*	21	21
Liczba dzieci	516	533	530

* w tym placówka prowadzona w formie pracy podwórkowej w ramach rocznego projektu organizacji pozarządowej

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMP, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

Jak wynika z powyższego zestawienia liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia utrzymuje się na tym samym poziomie. Może to świadczyć o tym, że zainteresowanie dzieci tą formą spędzania wolnego czasu jest cały czas duże.

Na bieżące utrzymanie świetlic środowiskowych zabezpieczone są środki finansowe w Budżecie Miasta Płocka, w ramach planu finansowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. Natomiast bieżące utrzymanie świetlic miejskich i klubów profilaktyki środowiskowej prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, finansowane jest ze środków pochodzących z Budżetu Miasta Płocka w formie dotacji

celowych przyznanych w wyniku otwartych konkursów ofert (w tym ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W placówkach wsparcia dziennego zatrudnieni są wychowawcy, którzy spełniają wymogi ustawowe. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi przebywającymi w placówce wsparcia dziennego oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań placówki wychowawcy mogą korzystać z pomocy wolontariuszy.

Od 2014 roku realizowane były przez Fundację „Fundusz Grantowy dla Płocka” działania pracy podwórkowej - streetworking. Celem projektu było ograniczenie skali dysfunkcyjnych zachowań płockich „dzieci ulicy” oraz poprawa ich funkcjonowania społecznego, a także wsparcie ich rodzin w procesie wychowania i opieki. W ramach realizacji projektu realizowano działania skoncentrowane na organizacji czasu wolnego dzieci, promowaniu zdrowego stylu życia, kształtowaniu świadomości na temat szkodliwości zażywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, wzmacnianiu poczucia własnej wartości u dzieci i dorosłych poprzez wzmacnianie ich pozytywnych zachowań, aktywizowaniu rodziców do wspólnych działań, rozwijaniu pasji i zainteresowań, nabywaniu umiejętności społecznych, budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami, wzmacnianiu samooceny oraz więzi rodzinnych. W projekcie brały udział 3 grupy z osiedli: Stare Miasto, Dobrzyńska i Dworcowa (ul. Otołińska 23).

Poradnictwo specjalistyczne i profilaktyka zdrowotna

W obszarze wsparcia rodziny duże znaczenie ma możliwość korzystania z bezpłatnej pomocy prawnej. Gmina-Miasto Płock realizuje od 1 stycznia 2016 roku zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Na terenie miasta Płocka działa 5 punktów, w których można uzyskać nieodpłatną pomoc prawną, także w zakresie wsparcia rodziny. Punkty funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1255). W trzech z nich porad udzielają organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, natomiast dwa pozostałe punkty są prowadzone w drodze porozumienia z Okręgową Izbą Radców Prawnych oraz Okręgową Radą Adwokacką.

Punkty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w drodze porozumienia:

- Punkt 1 – w Centrum ds. Organizacji Pozarządowych ul. Misjonarskiej 22, lokal nr 2, czynny: poniedziałki, czwartki, piątki w godzinach od 13.00 do 17.00; środy od 15.00 do 19.00, wtorki od 11.00 do 15.00. Punkt prowadzony na podstawie Porozumienia zawartego z Okręgową Radą Adwokacką;
- Punkt 2 – w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Wolskiego 4, lokal nr 9, czynny: poniedziałki, wtorki, środy, czwartki w godzinach od 15.00 do 19.00, w piątki od 11.00 do 15.00. Punkt prowadzony na podstawie Porozumienia zawartego z Okręgową Izbą Radców Prawnych.

Punkty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie powierzenia zadania organizacjom pozarządowym:

- Punkt 3 – Al. Kilińskiego 12 A pokój nr 1, czynny: od poniedziałku do czwartku w godzinach od 15.00 do 19.00, w soboty w godzinach od 10.00 do 14.00; prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Innowacji Społeczeństwa Informacyjnego;
- Punkt 4 – w Szkole Podstawowej nr 5, ul. Cicha 12 A, pokój obok dyżurki, czynny: od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00; prowadzony przez Centrum Psychologiczno – Pastoralne „Metanoia”;
- Punkt 5 – w Szkole Podstawowej Nr 22, ul. Czwartaków 6, lokal nr 5, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00; prowadzony przez Fundację Ekonomii Społecznej „Przystań”.

Mieszkańcy Płocka mogą skorzystać także z bezpłatnej pomocy w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Taką pomoc świadczą Punkty Konsultacyjne. Na terenie miasta

funkcjonują Punkty Konsultacyjne prowadzone przez jednostki samorządowe oraz organizacje pozarządowe. Punkty czynne są przeważnie w godzinach popołudniowych oraz wieczornych, co daje możliwość skorzystania z ich pomocy osobom pracującym. Dane dotyczące korzystania z ofert wybranych Punktów Konsultacyjnych z lat 2014 – 2016.

Tabela 7. Punkt Konsultacyjny w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych

Liczba osób oraz udzielone im porady w poszczególnych kategoriach klientów		2014		2015		2016	
		Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	296	419	285	419	183	301
2.	Dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym (w tym współuzależnione i DDA)	766	1102	806	1081	578	828
3.	Dzieci z problemem alkoholowym	52	146	101	263	43	199
4.	Osoby z problemem narkotykowym	17	40	13	23	26	44
5.	Dorośli członkowie rodziny z problemem narkotykowym (w tym współuzależnione)	33	68	19	33	26	48
6.	Ofiary przemocy w rodzinie	278	438	227	410	187	402
7.	Sprawcy przemocy w rodzinie	44	105	47	108	31	80
RAZEM:		1486	2318	1498	2337	1 074	1 902

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMP

Tabela 8. Punkt Konsultacyjny w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Rodzaj poradnictwa	Liczba porad/konsultacji		
	2014	2015	2016
Konsultacje, porady psychologiczne	129	57	163
Konsultacje w zakresie terapii uzależnień	57	63	69
Porada prawna	195	102	-
Grupa Wsparcia dla Kobiet	32	32	34

W ramach OIK funkcjonował Punkt Konsultacyjny dostępny dla mieszkańców Płocka w godzinach popołudniowych. W ramach Punktu dyżur pełnili specjaliści: psychologowie, prawnik, terapeuta uzależnień, osoba prowadząca Grupę Wsparcia dla Kobiet.

Tabela nr 9. Liczba porad i konsultacji udzielonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Rodzaj poradnictwa	Liczba porad		
	2014	2015	2016
Mediacje	13	15	7
Konsultacje, porady psychologiczne	241	238	147
Porada rodzinna	307	301	225
Porada prawna	303	387	244

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W 2014 i 2015 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadził Program Edukacyjno – Korekcyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie. W roku 2014 odbyły się dwa cykle spotkań grupowych: 10 spotkań po 3 godziny każde w jednym cyklu. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 10 uczestników. W roku 2015 odbyły się dwa cykle spotkań grupowych: 10 spotkań po 3 godziny każde w jednym cyklu. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 14 uczestników.

Tabela 10. Punkt Konsultacyjny przy Centrum Psychologiczno - Pastoralnym METANOIA

Liczba osób oraz udzielone im porady w poszczególnych kategoriach klientów		2014		2015		2016	
		Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	50	47	35	36	62	80
2.	Dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym (w tym współzależni i DDA)	140	169	149	209	65	143
3.	Dzieci z problemem alkoholowym	26	48	48	114	20	58
4.	Osoby z problemem narkotykowym	20	24	23	26	10	15
5.	Dorośli członkowie rodziny z problemem narkotykowym (w tym współzależni)	54	52	10	12	11	17
6.	Ofiary przemocy w rodzinie	204	286	281	305	224	359
7.	Sprawcy przemocy w rodzinie	20	39	29	41	29	38
RAZEM:		514	665	575	743	421	710

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMP

Tabela 11. Punkt Konsultacyjny PCK – Oddział Rejonowy w Płocku

Liczba osób oraz udzielone im porady w poszczególnych kategoriach klientów		2014		2015		2016	
		Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	20	26	14	21	7	13
2.	Dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym (w tym współuzależnione i DDA)	82	104	56	75	52	116
3.	Dzieci z problemem alkoholowym	95	373	88	291	72	237
4.	Osoby z problemem narkotykowym	-	-	2	6	-	-
5.	Dorośli członkowie rodziny z problemem narkotykowym (w tym współuzależnione)	-	-	1	1	3	10
6.	Ofiary przemocy w rodzinie	15	58	6	14	17	27
7.	Sprawcy przemocy w rodzinie	-	-	-	-	-	-
RAZEM:		212	561	167	408	151	403

Źródło: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMP

Pomoc indywidualna i grupowa świadczona jest także w Ośrodku Profilaktyki i Terapii „Jest czas”, prowadzonym przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży KAI KAIROS, mieszczącym się przy ul. Rembielińskiego 6a w Płocku. W Ośrodku udzielana jest specjalistyczna pomoc osobom dotkniętym problemem uzależnień i ich rodzinom. Ponadto oferta Ośrodka adresowana jest do dzieci i młodzieży z tzw. grup ryzyka (zagrożonych uzależnieniem) oraz podejmującej różnego rodzaju zachowania ryzykowne. Program Ośrodka realizowany jest poprzez udzielanie konsultacji, prowadzenie poradnictwa, interwencji, terapii motywującej, terapii indywidualnej, małżeńskiej, terapii rodzin, mediacji rodzinnych i terapii zajęciowej, jak również prowadzenie poradni internetowej i konsultacji internetowych.

Wśród działań skierowanych do młodzieży i rodziców należy wymienić:

- grupę terapeutyczną dla klientów nadużywających środków psychoaktywnych – tematyka spotkań dotyczyła zagadnień związanych z działaniem substancji psychoaktywnych, konsekwencji zdrowotnych wynikających z ich zażywania, mechanizmów uzależnień, kształtowania umiejętności życiowych oraz budowania adekwatnego poczucia własnej wartości;
- grupę socjoterapeutyczną dla młodzieży, której celem było m. in. kształtowanie poczucia własnej wartości, przeciwdziałanie agresji, praca nad prawidłową komunikacją z innymi ludźmi, budowanie pozytywnego obrazu siebie – uczestnicy grupy wzięli również udział z zajęciach arteterapeutycznych;
- grupę psychoedukacyjno-terapeutyczną dla rodziców. W trakcie zajęć omawiane były tematy dotyczące zachowań ryzykownych młodzieży, komunikacji w rodzinie, barier komunikacyjnych, stawiania granic, rozwiązywania konfliktów, buntu, oporu, agresji u dzieci, emocji dziecka, budowania poczucia własnej wartości u dziecka;
- grupę DDA lub dla osób współuzależnionych, której celem była analiza przekonań osób uzależnionych, podtrzymywanie współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi i opiekuńczo-wychowawczymi w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz organizacji zajęć terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka.

Kolejnym miejscem pomocy jest Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Azyl” prowadzony przez Fundację Ekonomii Społecznej „Przystań”, a siedzibą w Płocku przy ul. Dobrzyńskiej 2a. W Ośrodku udzielana jest pomoc

psychologiczna, pedagogiczna, mediacyjna, e-poradnictwo. Prowadzone są grupy terapeutyczne ukierunkowane na rozwiązywanie problemów osób zgłaszających się do Ośrodka, min.:

- grupa terapeutyczna dla młodzieży wykazującej zachowania ryzykowne, eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi;
- Trening Zastępowania Agresji, trening umiejętności społecznych;
- grupa terapeutyczna dla dorosłych „Akademia rodzica”;
- grupa psychoedukacyjna dla młodzieży i dorosłych;
- ergoterapia – terapia przez pracę, której celem jest usprawnienie funkcji psychicznych oraz uporządkowanie struktury osobowości;
- grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinach zagrożonych uzależnieniem.

Pomoc adresowaną do osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin oferuje „Vide” - Ośrodek Medyczno – Psychologiczny. W ramach ośrodka funkcjonuje Poradnia Leczenia Uzależnień oraz Oddział Dzienny Leczenia Uzależnienia od Alkoholu.

Gmina-Miasto Płock realizuje kompleksowe działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz programy zdrowotne skierowane do mieszkańców Płocka. W placówkach oświatowych realizowane są systematycznie projekty profilaktyczne na wszystkich szczeblach edukacji: w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz przedszkolach, co pozwala objąć działaniami dużą grupę dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli. W ww. placówkach realizowane są rekomendowane programy profilaktyczne o potwierdzonej skuteczności, które znajdują się w *bazie programów rekomendowanych* stworzonej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii:

- „Program Domowych Detektywów” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach IV,
- „Fantastyczne możliwości” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach VI,
- „Archipelag skarbów” - realizowany w szkołach gimnazjalnych w klasach II,
- „Deбата” - realizowany w szkołach podstawowych i gimnazjalnych,
- „Spójrz inaczej” - realizowany w szkołach podstawowych,
- „Szkoła dla rodziców i wychowawców” - realizowany w szkole podstawowej oraz przez organizację pozarządową,
- „Przyjaciele Zippiego” - realizowany w przedszkolach,
- „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” - metoda stosowana w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Pozostałe programy profilaktyczne, które nie znajdują się w ww. bazie programów rekomendowanych realizowane są przez osoby przeszkolone w zakresie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży – nauczycieli/pedagogów/psychologów/osoby z zewnątrz (profilaktyków uzależnień), wieloletnich realizatorów programów profilaktycznych. W placówkach oświatowych realizowane są również inne projekty stanowiące uzupełnienie prowadzonych działań rekomendowanych.

Gmina – Miasto Płock we współpracy z publicznymi i niepublicznymi podmiotami zdrowotnymi z terenu miasta realizowała i realizuje programy profilaktyczno – zdrowotne adresowane do mieszkańców Płocka:

- program profilaktycznych szczepień przeciw pneumokokom w latach 2011 – 2015 i kontynuowany w latach 2016-2018;
- program profilaktycznych szczepień przeciw meningokokom dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2012 – 2014 i kontynuowany w latach 2015-2017;
- program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2012 – 2014 i kontynuowany w latach 2015-2017;
- program profilaktycznych szczepień przeciw HPV dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2013 – 2015 i kontynuowany w latach 2016-2018;

- program profilaktycznych szczepień przeciw HCV dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2015-2017;
- program profilaktyczno-zdrowotny z zakresu stomatologii dla dzieci i młodzieży uczęszczających do płockich szkół podstawowych i gimnazjalnych w latach 2015-2017.

Centrum Wsparcia Rodzin

Gmina- Miasto Płock w celu podejmowania działań na rzecz rodziny pozyskuje również środki zewnętrzne. Z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednym z takich projektów jest „CENTRUM WSPARCIA RODZIN – PŁOCK DLA RODZINY”, którego celem jest podniesienie poziomu aktywizacji społecznej i zawodowej 50 rodzin pełnych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń MOPS w Płocku. Rodzina w założeniach projektu ma pracować nad zacieśnieniem swoich więzi, nad poprawą warunków bytowych, nad włączeniem społecznym. Udział całych rodzin w projekcie jest skuteczną formą przeciwdziałania zachowaniom problemowym i ryzykownym w rodzinie, jest szansą na zdobycie nowych, nieosiągalnych dotąd możliwości zawodowych, a w konsekwencji umożliwia zdobycie zatrudnienia, stwarza rodzinie szansę rozwoju w różnych sferach życia i perspektywę wyjścia z uzależnienia od systemu pomocy społecznej. Cele projektu realizowane są w Centrum Wsparcia Rodzin, utworzonym na obszarze rewitalizowanym, przy ul. Synagogałnej 4.

Ponadto rodziny zakwalifikowane do udziału w projekcie mają możliwość wzięcia udziału w szeregu warsztatów m.in. Jak planować budżet domowy, Wiem co jem (jak gotować smacznie, zdrowo i niedrogo), Rodzina w obiektywie - warsztaty fotograficzne, Akademia Rodziców – rozwijanie kompetencji rodzicielskich, Rodzinny savoir-vivre przy stole itp. Oraz w terapiach: rodzinnej, logopedycznej, dla małżeństw i par czy metodą Tomatisa. Rodziny korzystają z poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, coachingu, a także w kursach zawodowych. Dzieci mają możliwość uczestnictwa w zajęciach z piłki ręcznej, piłki nożnej, sztuki walki, tańca nowoczesnego, artystyczno-plastycznych. Zapewniane jest wsparcie w odrabianiu lekcji oraz korepetycje.

Proponowane działania w ramach Projektu przyczyniają się do efektywnego wykorzystania kapitału ludzkiego poprzez przedsięwzięcia na rzecz włączenia społecznego rodzin, zminimalizowania barier utrudniających podjęcie zatrudnienia, zapewnienie zintegrowanego poradnictwa rodzinnego, działania profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie koordynuje i integruje Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który w Płocku funkcjonuje od 2012 roku. Został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 1648/2012 z dnia 30.04.2012 r. Aktualnie w skład Zespołu wchodzi 24 osoby będące przedstawicielami: Prokuratury Rejonowej, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego, Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych Regionu Płockiego, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2, Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy im. Św. Brata Alberta, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Płockiego Stowarzyszenia Klub Abstynentów, Centrum Psychologiczno – Pastoralnego "Metanoia" i Urzędu Miasta Płocka – Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Zespół funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz wewnętrzną procedurę pn. „Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania”. Procedura ta została wprowadzona Uchwałą Rady Miasta Nr 297/XIX/2012 z dnia

31.01.2012r., a następnie zmodyfikowana Uchwałą Rady Miasta Nr 879/LII/2014 z dnia 28.10.2014r. Przewodniczącym Zespołu jest przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zastępcą – przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji, a sekretarzem – przedstawiciel Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

Koordinacja zadań i interdyscyplinarne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie to główne kierunki pracy wynikające z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022, wprowadzonego Uchwałą Rady Miasta Płocka Nr 513/XXX/2017 z dnia 28 marca 2017r. Jego celem głównym jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez doskonalenie interdyscyplinarnego systemu skutecznej pomocy oraz profilaktyki, a także:

- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie,
- ochronę i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Płocku jest szeroka i różnorodna oferta wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej. Pomoc ta jest skierowana zarówno do dorosłych osób doświadczających przemocy, jak i do dzieci, które często są „jedyne” jej świadkami.

Osoby doświadczające przemocy mogą znaleźć schronienie w sytuacji, gdy muszą opuścić środowisko domowe, w placówkach takich, jak:

- Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie – funkcjonujący w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – przy ul. Obejście 9;
- Noclegownia dla Kobiet i Matek z Dziećmi – prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej – przy ul. Misjonarskiej 22 (pracownicy Noclegowni mają uprawnienia do wykonywania mapy obrażeń ciała – bezpłatnie);
- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn – prowadzone przez Caritas Diecezji Płockiej – przy ul. Sienkiewicza 54.

W Płocku funkcjonuje również Pokój Przyjaznych Przesłuchań, w którym odbywają się przesłuchania dzieci, będących świadkami lub ofiarami przestępstw i dorosłych ofiar przemocy seksualnej.

Edukacja, kultura, sport i rekreacja

Jedną z kilku form opieki nad małymi dziećmi (do 3 r.ż.) określoną w ustawie dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011r. nr 45, poz. 235 ze zmianami) jest żłobek, którego celem jest pomoc rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi. Żłobek ma wspierać rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewniać dziecku możliwość uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście np. w czasie wykonywania pracy zawodowej. Co ważne, żłobek zapewnia dzieciom opiekę w warunkach, jak najbardziej zbliżonych do warunków domowych, a więc ma w nim być bezpiecznie i przytulnie. Dzięki temu dziecko może czuć się komfortowo, a odpowiednio przygotowana kadra pomoże mu się szybciej rozwijać - zdobywa nowe umiejętności społeczne takie, jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, ale także uczy się samodzielnej zabawy.

W Płocku funkcjonują 4 żłobki miejskie prowadzone przez Gminę-Miasto Płock, które dysponują 320 miejscami oraz 6 żłobków niepublicznych prowadzonych przez osoby oraz podmioty prywatne wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Płocka, w których jest łącznie

150 miejsc. Ze względu na bardzo duże zainteresowanie rodziców umieszczaniem dzieci w żłobkach i niezaspokojonymi potrzebami w tym zakresie, Gmina-Miasto Płock przewiduje rozwój tej formy opieki w ramach swoich wieloletnich planów inwestycyjnych.

Ponadto Gmina-Miasto Płock prowadzi szereg placówek, w których proponuje szeroką ofertę edukacyjną skierowaną dla dzieci i młodzieży:

- 25 miejskich placówek wychowania przedszkolnego, w tym 6 z oddziałami integracyjnymi i 1 z oddziałami specjalnymi;
- 16 szkół podstawowych (od 01.09.2017r. - 19 szkół podstawowych), w tym 6 z oddziałami integracyjnymi i 1 z oddziałami specjalnymi;
- 12 gimnazjów (do dnia 31.08.2019r.), w tym 3 z oddziałami integracyjnymi;
- 6 liceów ogólnokształcących;
- 5 techników;
- 5 zasadniczych szkół zawodowych (od 01.09.2017r. branżowych szkół I stopnia);
- 8 szkół policealnych;
- 2 placówki wychowania pozaszkolnego,
- 2 poradnie psychologiczno – pedagogiczne,
- 3 placówki kształcenia specjalnego.

W systemie edukacji dla dzieci najmłodszych prowadzone jest wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 roku w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, jeżeli dziecko rozwija się nieprawidłowo bądź jest niepełnosprawne rodzice mogą skorzystać z bezpłatnej konsultacji w najbliższej poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Wczesne wspomaganie to kompleks działań podejmowanych w celu usprawnienia dziecka i przezwyciężania zaburzeń w jego rozwoju, wspierania rodziny, stwarzania możliwości funkcjonowania dziecka w grupie rówieśniczej oferowanych dzieciom niepełnosprawnym od urodzenia do chwili podjęcia nauki w szkole i ich rodzinom w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu w zależności od potrzeb psychofizycznych dziecka. Terapią objęte są dzieci z dysfunkcjami m.in. takimi, jak: autyzm wczesnodziecięcy, mózgowie porażenie dziecięce, zespół Downa, niepełnosprawność umysłowa lub cechy niepełnosprawności umysłowej, zaburzenia emocjonalne, ADHD, Zespół Willi-Pradera, Zespół Retta, Zespół Aspergera, zaburzenia neurologiczne, dysfunkcja ruchu i układu kostno-stawowego (w tym dzieci z obniżonym napięciem mięśniowym, wiotkością, nieźornością ruchową).

Realizacja działań ukierunkowanych na dziecko dokonywana jest poprzez udział dzieci w takich formach terapii, jak:

- indywidualna – przy udziale pedagoga, logopedy, psychologa, rehabilitanta, surdopedagoga, oligofrenopedagoga, tyflopädagoga, neurologopedy, terapii SI, behawioralnej, Vojty, Bobatha,
- grupowa – metodą Tomatisa, W. Sherborn, Dennisona, muzykoterapii, logorytmiki, artterapii.

Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka funkcjonują przy:

- Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7,
- Miejskim Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi nr 15,
- Miejskim Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi nr 33 Jean'a Vanier.

Miasto Płock dba o zapewnienie dostępności do edukacji przedszkolnej, a także bogatej oferty zajęć dodatkowych. Dzięki systematycznie rozbudowywanej bazie przedszkoli (w ostatnich dwóch latach oddano do użytku siedziby Miejskich Przedszkoli nr: 5, 29, 31, 34 oraz przeprowadzono kompleksowy remont budynku Miejskiego Przedszkola nr 15) w roku szkolnym 2016/2017 do płockich przedszkoli przyjęto wszystkie chętne dzieci.

Płockie szkoły stale dostosowują ofertę edukacyjną do zmieniających się potrzeb oraz uatrakcyjnijają proces kształcenia. Dzieci i młodzież mają możliwość nauki w oddziałach dwujęzycznych, oddziale międzynarodowym, oddziałach sportowych czy też oddziałach z innowacjami pedagogicznymi. Mogą korzystać z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych – od różnorodnych kół zainteresowań (np. przedmiotowych, dziennikarskich, fotograficznych, wokalnych, tanecznych, recytatorskich, twórczości, krajoznawczo – turystycznych, katechetycznych), czy też sportowo – rekreacyjnych, jak na przykład: w ramach Akademii Piłki Ręcznej lub Akademii Piłki Nożnej.

Publiczne poradnie psychologiczno – pedagogiczne:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 1 dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi, ul. 21-stycznia 7,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 2, ul. Jakubowskiego 10,

które oferują dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom wszechstronną i profesjonalną pomoc psychologiczno – pedagogiczno - logopedyczną oraz wsparcie w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Oprócz działalności diagnostycznej poradnie prowadzą:

1) pomoc bezpośrednio udzielaną dzieciom i młodzieży w formie:

- pomocy indywidualnej – terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej kierowanej do dzieci z opóźnionym rozwojem psychoruchowym, w tym opóźnionym rozwojem mowy, z trudnościami w uczeniu się, z niepełnosprawnością intelektualną, z chorobą przewlekłą, z zaburzeniami emocji i zachowania, z uszkodzonym słuchem i wzrokiem, niepełnosprawnych ruchowo, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, Zespołem Aspergera, zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- pomocy grupowej, która dotyczy m.in.: wspomagania rozwoju psychoruchowego dziecka, profilaktyki zaburzeń emocjonalnych, kształcenia umiejętności interpersonalnych, twórczego rozwoju osobowości, orientacji zawodowej, stymulowania rozwoju emocjonalno – społecznego, przezwycięzania trudności szkolnych wynikających z dysfunkcji oraz zaburzeń rozwojowych, profilaktyki przemocy i cyberprzemocy, terapii wad wymowy,

2) pomoc bezpośrednio udzielaną rodzicom w formie warsztatów, prelekcji, indywidualnych konsultacji, pogadanek, porad. Rodzice zainteresowani rozwijaniem umiejętności wychowawczych oraz poprawieniem własnych relacji z dzieckiem mogą wziąć udział w grupach wsparcia (w tym dla opiekunów dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).

Uczniowie szkół i przedszkoli posiadający opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej i orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego mają zapewnioną opiekę specjalistów (pedagoga, logopedy, psychologa, reedukatora, surdologopedy, tyflop pedagoga, nauczyciela wspomagającego) oraz dodatkowe zajęcia specjalistyczne (rewalidacyjne, reedukacyjne, logopedyczne, integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej, dydaktyczno – wyrównawcze, terapię psychologiczną, pedagogiczną oraz gimnastykę korekcyjno – kompensacyjną). Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, szkoły organizują dla swoich uczniów pomoc psychologiczno – pedagogiczną w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, dla dzieci i uczniów z autyzmem, Zespołem Aspergera lub niepełnosprawnościami sprzężonymi - zatrudnieni są dodatkowo nauczyciele w celu współorganizowania kształcenia tych uczniów lub pomoce nauczyciela.

W zależności od potrzeb tworzone są oddziały integracyjne, specjalne i terapeutyczne. Uczniowie niepełnosprawni, adekwatnie do specyfiki zaburzeń i możliwości rozwojowych, mają zapewnione odpowiednie formy i metody kształcenia. W klasach integracyjnych pracę dydaktyczno – wychowawczą nauczycieli wspomagają specjaliści w zakresie pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflop pedagogiki, rewalidacji,

socjoterapii, psychologii itp.

Edukacja w zakresie kształcenia specjalnego odbywa się w 2 ośrodkach i 1 zespole szkół specjalnych:

- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym nr 1, ul. Harcerza A. Gradowskiego 24, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 9 Specjalna i Gimnazjum nr 7 Specjalne (do dnia 31.08.2019r.);
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym nr 2, ul. Lasockiego 14, w którego skład wchodzi: Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 Specjalna i Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy;
- Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7, ul. Kossobudzkiego 12, w tym Szkoła Podstawowa Specjalna nr 24 i Gimnazjum nr 9 Specjalne (do dnia 31.08.2019 r.).

Placówki kształcenia specjalnego realizują zalecenia zawarte w orzeczeniach poradni poprzez działania:

- w sferze poznawczej (stymulacja rozwoju umysłowego – procesy spostrzegania, myślenia, uwagi, pamięci, temperamentu; rozwijanie umiejętności matematycznych oraz ortograficznych, wzbogacanie zasobu słownictwa i wiadomości o otaczającym świecie);
- w sferze emocjonalno – motywacyjnej (organizowanie sytuacji umożliwiających przeżycie sukcesu, stosowanie częstych wzmocnień pozytywnych, zachęcanie do wysiłku umysłowego i większej samodzielności poprzez rozwijanie umiejętności planowania własnych działań i stopniowanie trudności);
- w zakresie funkcjonowania społecznego (wdrażanie do właściwego funkcjonowania w grupie w różnych sytuacjach, nawiązywanie kontaktów, integracja z rówieśnikami, aktywność w życiu klasy, szkoły);
- w zakresie samoobsługi (usprawnianie uczniów w zależności od poziomu funkcjonowania);
- w zakresie usprawniania manualnego (rozwijanie umiejętności posługiwania się przyborami, narzędziami, ćwiczenia ruchów rąk, dłoni, palców, zabawy konstrukcyjne, ekspresje za pomocą rysowania, wycinania, wydzierania, malowania);
- w zakresie usprawniania ruchowego (kształtowanie, doskonalenie koordynacji ruchowej, ćwiczenia, gry);
- w zakresie komunikacji (wdrażanie poprawnej wypowiedzi – płynność mowy, wzbogacanie zasobu słownictwa, wdrażanie do umiejętności aktywnego słuchania, rozumienia poleceń, instrukcji, pytań, utrwalanie pojęć i terminów, skutecznego porozumiewania się, kształtowanie i doskonalenie pisanie, przepisywania, odwzorowywania, czytania);
- w zakresie rozwoju zainteresowań (rozbudzanie zainteresowań i poszerzanie wiedzy).

Dla każdego ucznia opracowywany jest Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny, który zawiera ocenę poziomu funkcjonowania ucznia, określa cele terapeutyczne, formy pomocy, sposoby ich udzielania, okres udzielania pomocy oraz metody pracy z uczniami na poszczególnych zajęciach lekcyjnych. Po roku ocenia się efektywność pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Zaburzone funkcje usprawnia się podczas zajęć rewalidacyjnych. Szkoły wspierają swoich uczniów różnorodnymi metodami: integracji sensorycznej, komunikacji alternatywnej „Makaton”, komunikacji symbolicznej W. Sherborn, terapii behawioralnej dzieci i młodzieży, Tomatisa, EEG Biofeedback, Metodą Dobrego Startu, AAC wspomagającymi i alternatywnymi metodami porozumiewania się.

W czerwcu 2016 roku oddane zostało do użytku Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjne przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 2 w Płocku, które powstało w ramach II edycji Budżetu Obywatelskiego Płocka. Jest to obiekt z pomieszczeniami terapeutycznymi i rehabilitacyjnymi przeznaczony dla osób niepełnosprawnych. Oferuje wielokierunkowe wsparcie dla dzieci i młodzieży z różnego rodzaju deficytami. Ma na celu umożliwienie jak najszerszego dostępu do specjalistów w zakresie usprawniania i terapii psychologiczno – pedagogicznej, w tym fizjoterapeuty, psychologa, logopedy, pedagogów i terapeutów.

Dzieci i młodzież mogą skorzystać z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach wychowania pozaszkolnego.

Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka” liczący około 700 uczestników jest współorganizatorem wielu imprez i wystaw, również dla osób niepełnosprawnych. Prezentuje stare obrzędy, opracowuje i wystawia widowiska regionalne i patriotyczne. Wszystkie przedsięwzięcia mocno podkreślają sprawy dotyczące historii, kultury, tradycji i patriotyzmu. W każdym roku szkolnym organizuje wypoczynek letni i zimowy dla uczestników zespołu oraz wyjazdowe warsztaty szkoleniowe. Zespół co roku bierze udział w ponad 80 imprezach (koncertach, spotkaniach, uroczystościach). W zespole działa 16 grup, w tym grupy taneczne, grupy rytmiki, wokalna, kapela.

Młodzieżowy Dom Kultury oferuje dzieciom udział w wielu grupach artystycznych (grupy teatralne, zespoły muzyczne, grupy wokalne, taneczne, grupy plastyczne, nauki gry na instrumentach, grupy recytatorsko-teatralne, edukacyjne) oraz sportowo-rekreacyjnych (badminton, tenis stołowy, piłka nożna, szachy, zajęcia rekreacyjne, zajęcia świetlicowe, młodzieżowy klub sprawności fizycznej, aerobik). Na zajęcia uczęszcza około 1000 uczestników. Młodzieżowy Dom Kultury co roku organizuje lub przeprowadza we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami około 100 imprez, w tym kilka ogólnopolskich, w których bierze udział około 18 000 dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Placówka jest także organizatorem wielu koncertów i premierowych programów grup artystycznych oraz imprez sportowych, włącza się też w liczne działania charytatywne.

Działające w Płocku instytucje kultury mają również bogatą ofertę, z której mogą korzystać członkowie rodzin w różnym wieku.

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego oferuje wszystkim mieszkańcom Płocka bogate zbiory biblioteczne, w tym audiowizualne. Proponuje ogólnodostępne wystawy, spotkania z autorami, konkursy, rodzinne pikniki literackie oraz organizowane w przestrzeni Starego Miasta gry miejskie, happeningi, flashmoby, pokazy laserowe prezentujące historię Płocka. Realizuje projekty finansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Organizuje przedsięwzięcia w ramach ogólnopolskich kampanii czytelnich „Cała Polska Czyta dzieciom”, „Narodowe czytanie” oraz ogólnopolskich akcji „Noc Muzeów” i „Noc Bibliotek”. Dział zbiorów audiowizualnych organizuje nieodpłatne projekcje filmów w ramach „Spotkań z X Muzą”. Biblioteka dla Dzieci oferuje zajęcia adresowane do całych rodzin. Są to między innymi: spotkania dla rodziców maluszków w wieku od 0 do 2 lat wspierające rozwój dziecka od urodzenia – Pomysły Mam, Klub Małego Dziecka, Klub Czytających Rodzin „Chcemiesie”.

Mieszkańcy Płocka mogą nieodpłatnie być uczestnikami koncertów, festiwali, wystaw organizowanych przez Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses. W trakcie wyjazdów wakacyjnych i zimowych każdorazowo organizowane są dla dzieci zajęcia sportowe (jazda na nartach, pływanie itp.) poprawiające ich kondycję fizyczną i zdrowotną.

Płocka Galeria Sztuki również organizuje wystawy i imprezy ogólnodostępne, dedykowane wszystkim grupom społecznym, z uwzględnieniem płockich rodzin. W latach 2017 – 2020 planuje bezpłatne warsztaty rodzinne przygotowywane w ramach prezentowanych przez Galerię wystaw oraz podczas ferii i wakacji letnich. Zarówno letnie zajęcia plastyczne, jak również zimowa oferta warsztatów rodzinnych organizowana jest z myślą o młodych ludziach oraz ich rodzicach i opiekunach. Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Płocka Galeria Sztuki organizuje ponadto bezpłatne spotkania z artystami, seanse filmowe przybliżające sylwetki twórców i procesy zachodzące przez lata w sztuce oraz koncerty i spektakle, skierowane do każdej grupy wiekowej. Wzorem lat ubiegłych, planuje także uczestniczyć w miejskich, ogólnopolskich, a także międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych, przygotowując na te okazje bogatą ofertę wystawienniczo-edukacyjną, z której płockie rodziny będą mogły korzystać nieodpłatnie.

Galeria honoruje zniżkami, w postaci biletów ulgowych, posiadaczy Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny oraz Płocką Kartę Familijną 3+. Ponadto każda niedziela jest dniem wolnego wstępu dla zwiedzających, przez co również rodziny wielodzietne mogą korzystać z oferty kulturalnej Płockiej Galerii Sztuki.

W najbliższych latach Płocka Galeria Sztuki planuje kontynuowanie specjalnego multimedialnego programu edukacyjnego dla seniorów w formie spotkań przybliżających ciekawe postaci ze świata sztuki oraz prezentujących różnorodne zjawiska artystyczne.

W idee i cele Programu wspierania rodziny wpisuje się, realizowany od stycznia 2014 roku przez Płocką Orkiestrę Symfoniczną, cykl bezpłatnych spotkań artystyczno-edukacyjnych skierowanych do dzieci w wieku poniżej 3 roku życia i rodziców, pod nazwą „Wędrówki po pięciolinii”. Podczas każdego koncertu dzieci poznają budowę i brzmienie różnych instrumentów, wspólnie śpiewają, uczą się poprzez aktywne słuchanie oraz poznają terminologię muzyczną. Celem koncertów jest upowszechnianie muzyki o artystycznie wysokim poziomie. Edukacyjne treści dotyczą nie tylko wiedzy muzycznej, ale także historii powszechnej, historii kultury. Ważnym elementem jest też rola wychowawcza koncertów: uczenie ogólnej kultury zachowań, wyrabianie potrzeby i radości jaką niesie obcowanie ze sztuką. Osoba prowadząca uwzględnia w pracy możliwości percepcyjne dzieci dostosowując scenariusz każdego koncertu do wieku słuchaczy, wykorzystuje różnorodne, znane w pedagogice metody pracy z dziećmi. Program łączy różne dziedziny sztuki: taniec, różne gatunki muzyki- klasyczna, rozrywkowa, operowa. Płocka Orkiestra Symfoniczna ma zamiar zaprosić do współpracy profesjonalnych artystów, którzy zapewnią wysoki poziom artystyczny.

Projekt cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem, w związku z tym wychodząc naprzeciw oczekiwaniom najmłodszych melomanów i ich rodziców Płocka Orkiestra Symfoniczna planuje kontynuację cyklu. Koncerty będą się odbywały, tak jak dotychczas, raz w miesiącu, w niedzielę w Sali Koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej w Płocku, przy ul. Kolegialnej 23 po dwa koncerty z każdego tematu czyli w sumie 20 koncertów rocznie. Koncerty od 2017 roku są biletowane lecz jest to opłata symboliczna i wynosi 5 zł za bilet dla jednego rodzica z dzieckiem.

Ponadto Płocka Orkiestra Symfoniczna jest Partnerem Projektu „Płocka Karta Familijna 3+”. Rodzinom posiadającym kartę przysługuje 50% zniżka na karnety oraz bilety organizowane przez Płocką Orkiestrę Symfoniczną.

Wydział Edukacji i Kultury - Referat Kultury organizuje nieodpłatne otwarte przedsięwzięcia artystyczne i historyczne podczas Dni Historii Płocka oraz nieodpłatne przedsięwzięcia z okazji Dnia Flagi RP, Święta Narodowego Trzeciego Maja, Święta Wojska Polskiego i rocznicy obrony Płocka przed bolszewikami w 1920 roku, Narodowego Święta Niepodległości.

Miasto Płock pozyskuje dodatkowe środki finansowe na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży uczestnicząc w projektach unijnych. Ponadto uczniowie szkół znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, zameldowani na terenie miasta Płocka i osiągający dobre wyniki nauczania mogą otrzymać stypendium miejskie. Z kolei na stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe mogą liczyć uczniowie uczęszczający do szkół prowadzonych przez Miasto Płock bez względu na miejsce zamieszkania, z wyjątkiem uczniów klas I – III szkół podstawowych i absolwentów wszystkich typów szkół. Stypendia finansowane są z budżetu Miasta Płocka.

W ramach Programu współpracy Gminy - Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi w każdym roku kalendarzowym realizuje zadania w zakresie dwóch obszarów:

1. Nauki, edukacji, oświaty i wychowania – zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka ogłasza się otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania w trzech modułach:

- a) tworzenie systemu wspomagania dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionych oraz podwyższenie jakości pracy placówek oświatowych,
 - b) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
 - c) kształcenie ustawiczne dla osób dorosłych,
- a realizacja zadania następuje w formie wspierania z udzieleniem dotacji.

2. Organizacji czasu wolnego i wypoczynku dzieci i młodzieży – zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka ogłasza się w każdym roku szkolnym dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych oraz ferii letnich. Realizacja zadania następuje w formie wspierania z udzieleniem dotacji.

Bardzo ważną inicjatywą w Płocku jest Program „Płocka Karta Familijna 3+”. Jest to Program mający na celu wspieranie rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, a jego istotą jest promocja dużej rodziny oraz działanie na rzecz wzmocnienia jej kondycji. Program ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, a także zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Program pozwala na aktywizację rodzin wielodzietnych w zakresie wspólnego spędzania wolnego czasu oraz pełniejsze korzystanie z propozycji placówek kultury i rekreacji. Z karty mogą skorzystać członkowie rodzin wielodzietnych, w tym rodzin zastępczych, zamieszkałych na terenie miasta Płocka, mających na utrzymaniu 3 lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia (lub 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje) bez względu na osiągnięte dochody. Rodziny, które posiadają Kartę uprawnione są do korzystania z ulg oferowanych przez Partnerów Programu, wśród których są m.in.: Pływalnia Miejska PODOLANKA, Pływalnia Miejska JAGIELLONKA, Pływalnia Miejska przy ul. Kobylińskiego, Miejskie Centrum Sportu, Hala Sportowa BOROWICZKI, ORLEN ARENA Centrum Widowiskowo – Sportowe, Muzeum Mazowieckie, Muzeum Diecezjalne, Płocki Instytut Wydawniczy, Instytucja Filmowa Max-Film S.A. NoveKino Przedwiośnie, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Płocki Ogród Zoologiczny, Komunikacja Miejska – Płock Sp. z o. o., Płocka Orkiestra Symfoniczna, Teatr Dramatyczny w Płocku oraz wiele restauracji, kawiarni, sklepów i innych firm, które kierują swoją ofertę do rodzin z dziećmi.

W sferze sportu i rekreacji mieszkańcom Płocka, w ramach Programów „Otwarte Boiska Miejskie 2013” oraz „Otwarte Miejskie Obiekty Sportowe 2013”, nieodpłatnie zostały udostępnione obiekty sportowe (hale sportowe i sale gimnastyczne w szkołach), gdzie można organizować czas rodzinom.

W ostatnim czasie w mieście Płocku powstały boiska typu ORLIK:

- boisko Orlik ul. Chopina 62 (Zespół Szkół nr 2),
- boisko Orlik ul. Piaska 5 (Zespół Szkół nr 1),
- boisko Orlik ul. Zamenhoffa,
- boisko Orlik ul. Cicha 12a (SP nr 5),
- boisko Orlik ul. Walecznych 20 (SP nr 23),
- boisko Orlik ul. 4 Pułku Strzelców Konnych (Ogród Jordanowski MDK).

Możliwość rekreacji oraz aktywnego spędzania wolnego czasu rodzinom zapewniają place zabaw:

- Ogród Jordanowski MDK ul. Wyszogrodzka 1,
- Ogródek Jordanowski PSML-W ul. Hermana 4,
- Ogródek Jordanowski PSML-W ul. Łukasiewicza 26,
- Plac zabaw MZOS ul. Sportowa 3,
- Park Rekreacji i Sportu ul. L. Teligi,
- Plac zabaw ul. Jana Pawła II,
- Plac zabaw przy Orlen Arenie Plac Celebry Papieskiej 1.

Poza tym mieszkańcy Płocka przejawiają duże zainteresowanie aktywnymi formami spędzania czasu na świeżym powietrzu. Gmina-Miasto Płock wyszła naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i stworzyła możliwość zgłaszania swoich propozycji i decydowania o ich wyborze. Są to konsultacje społeczne z mieszkańcami Płocka dotyczące części wydatków z budżetu Miasta Płocka określonych jako „Budżet Obywatelski Płocka”. Daje on możliwość mieszkańcom lub grupie mieszkańców, radom mieszkańców osiedla, organizacjom pozarządowym składanie własnych projektów. Projekty dotyczą spraw, które należą do zadań własnych gminy lub powiatu, są zgodne z

miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a teren na którym zlokalizowano projekt musi stanowić mienie Gminy Miasta Płock oraz wpisywać się w Strategię Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022. Mieszkańcy głosując na złożone projekty współdecydują o ich realizacji.

W ramach Budżetu Obywatelskiego Płocka powstały m.in.:

- park i skwer na osiedlu Podolszyce Południe,
- plac zabaw przy Stadionie Miejskim,
- plac zabaw na osiedli Ciechomice,
- boisko osiedlowe na osiedlu Podolszyce Południe,
- ścieżka rowerowa łącząca Góry z Radziwiem,
- Las Skarpas plac zabaw na osiedlu Skarpa,
- ścieżka zdrowia na osiedli Łukasiewicza,
- siłownia „pod chmurką” przy Gimnazjum Nr 4.

Organizacje pozarządowe

Z perspektywy funkcjonowania i poszerzania systemu wsparcia rodziny bardzo istotnego znaczenia nabiera poziom i płaszczyzny współpracy organów administracji samorządowej z Płocką Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz Płocką Radą Seniorów. Zasady współpracy finansowej i poza finansowej określa uchwalony przez Radę Miasta Płocka w dniu 26 kwietnia 2016 roku Wieloletni Program Rozwoju Współpracy Gminy-Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 – 2020, na podstawie którego opracowywany jest corocznie Program Współpracy Gminy-Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.).

W mieście Płocku w bazie danych organizacji pozarządowych zarejestrowanych było: w 2014 roku – 340 organizacji; w 2015 roku – 340 organizacji; w 2016 roku – 352 organizacje. Dynamika zmian w poszczególnych latach spowodowana była tworzeniem nowych organizacji pozarządowych działających w mieście Płocku, przy jednocześnie malej liczbie likwidowanych organizacji.

Wsparcie seniorów

W mieście Płocku realizowanych jest wiele projektów skierowanych do dzieci i całych rodzin, jednak w obliczu starzejącego się społeczeństwa na szczególną uwagę zasługują seniorzy, którzy w Płocku otoczeni są szczególną troską. Powołana przez Prezydenta Miasta Płocka Rada Seniorów zainicjowała Programy: „Płocka Karta Seniora” oraz „Miejsca Przyjazne Seniorom”, które cieszą się stale rosnącą popularnością. Na bieżąco są realizowane wnioski instytucji o przyznanie tytułu „Miejsca Przyjaznego Seniorom”, bądź miejsca w których jest honorowana „Płocka Karta Seniora”. W mieście Płocku jest obecnie 36 miejsc honorujących Płocką Kartą Seniora oraz 26 Miejsc Przyjaznych Seniorom - są to firmy świadczące usługi w zakresie zdrowia, rekreacji, sportu, jak również rehabilitacji czy też leczenia uzdrowiskowego.

Od początku istnienia Programu do końca 2016 roku wydano łącznie 1356 Płockich Kart Seniora. Kartę może otrzymać każdy płocczanin, zameldowany i zamieszkały na terenie miasta, który ukończył 65 lat i dysponuje pełną zdolnością do czynności prawnych.

W 2016 roku został ogłoszony i rozstrzygnięty pierwszy otwarty konkurs ofert w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym w tym kombatanatów. Trzy organizacje pozarządowe złożyły sześć projektów, na które otrzymały łącznie 40 550 zł. W 2017 roku, w II otwartym konkursie ofert, sześć organizacji pozarządowych złożyło 9 projektów, na które otrzymały dofinansowanie w kwocie 35 000 zł.

Nową inicjatywą mającą na celu zachęcić seniorów do otwarcia się na innych i wyjście z domu jest działające od stycznia 2017 roku Centrum Aktywności Seniora przy ul. Otolińskiej 6 w Płocku, prowadzone przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy z siedzibą w Płocku. Pod tym adresem

funkcjonuje również Dom Dziennego Pobytu dla Osób z Chorobą Alzheimera. Działania w Centrum Aktywności Seniora są współfinansowane ze środków miejskich pozyskanych z otwartych konkursów ofert. Centrum Aktywności Seniora realizuje szeroką ofertę skierowaną do seniorów z zakresu edukacji, kultury, rekreacji, zdrowia i wymiany międzypokoleniowej.

Wolontariat

W Płocku dobrze funkcjonuje wolontariat. Ta forma wsparcia nadal sukcesywnie się rozwija i zmienia, zarówno w zakresie potrzeb odbiorców usług, jak też postaw oraz motywacji osób gotowych podjąć pracę jako wolontariusz. Początkowo tę formę wsparcia oferował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przy którym utworzono Kluby Wolontariatu, w których swoja pracę świadczyło:

- w 2014 roku – 88 wolontariuszy,
- w 2015 roku - 82 wolontariuszy,
- w 2016 roku – 63 wolontariuszy.

Wolontariusze pomagali przy odrabianiu lekcji, udzielali korepetycji, pracowali w świetlicach środowiskowych i Środowiskowym Domu Samopomocy, pomagali osobom starszym, niepełnosprawnym, bezrobotnym. Wspierali również realizację projektów socjalnych oraz imprez organizowanych przez MOPS lub inne instytucje. Wolontariusze czynnie uczestniczyli również w zbiórkach żywności, brali udział w organizacji Targów Zdrowego Życia.

W 2011 roku w Płocku powołano Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Wolontariatu i utworzono Płocki Wolontariat. Wolontariusze skupieni w Płockim Wolontariacie i w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej to nie tylko ludzie młodzi: gimnazjaliści, licealiści, studenci, ale obecnie coraz częściej pracą w ramach wolontariatu przejawiają zainteresowanie osoby bezrobotne, czynne zawodowo oraz seniorzy. Wolontariusze najczęściej świadczą swoje usługi na rzecz rodzin w formie: udzielania korepetycji, udzielania pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, pomocy w organizowaniu imprez na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia. Poza tym Płocki Wolontariat przeprowadził akcje:

- „Korek” - wolontariusze z Płockiego Wolontariatu udzielali korepetycji dzieciom mającym problemy z nauką z rodzin dysfunkcyjnych. Z korepetycji skorzystało: 30 uczniów w roku szkolnym 2013/2014 i 18 uczniów w roku szkolnym 2014/2015;
- „Od serducha dla malucha” - projekt realizowany przez Płocki Wolontariat i firmę Tech – Eksport od 2013 roku. W każdym miesiącu przekazywane są pieluchy dla 25 dzieci, których opiekunowie znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Pomocą objęte są niemowlęta do ukończenia 12 miesiąca życia;
- „Nakręć się” - zbiórka plastikowych nakrętek w szkołach, przedszkolach i innych instytucjach. Środki finansowe ze sprzedaży nakrętek przekazywane są Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Ich Rodzinom „Silni Razem” na pomoc podopiecznym;
- „Niezwykłe Piękni” - program był realizowany w 2013 roku. Wzięło w nim udział 12 osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w warsztatach psychologicznych oraz mody. Program miał na celu podniesienie poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych oraz pokazanie społeczeństwu – poprzez zdjęcia i pokaz mody, że prawdziwe piękno drzemie we wnętrzu człowieka;
- „Matki” - celem projektu było zwrócenie uwagi na matki samotnie wychowujące niepełnosprawne dzieci. Głównym elementem było wydanie artystycznego kalendarza ze zdjęciami 12 bohaterek projektu;
- „Serdeczne cięcie” - profesjonalni fryzjerzy odwiedzają seniorów i niepełnosprawne osoby i strzygą im włosy. W projekcie wzięło udział 20 osób;
- „Recykling Ubraniowy” - w 2014 – 2015 roku odbyło się pięć edycji tej akcji. Środki finansowe zgromadzone ze sprzedaży odzieży przekazane były potrzebującym rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi.

W 2016 roku Płocki Wolontariat między innymi zakończył akcje:

- „Bezpieczna droga do szkoły z Lwem Honorkiem”,
- „Mikołajki przez Ratuszem”,
- „Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych”,
- „Płockie Dni Fantastyki”,
- „Wspólnie Możemy Więcej”,
- XX Bieg Tumski im. Andrzeja Drętkiewicza,
- XIV Edycja Konkursu „Jesteś Przyjacielem”,
- XIV Dzień Przyjaznych Serc,
- V Półmaraton Dwóch Mostów,
- Koncert „NIE ĆPAM, NIE PIJĘ – TERAŻ ŻYJĘ!”.

Płocki Wolontariat każdego roku organizuje zbiórki publiczne, a zebrane środki przekazuje na rzecz chorych i niepełnosprawnych osób. Wolontariusze przeprowadzają również zbiórki żywności na rzecz osób niepełnosprawnych.

W latach 2014 – 2016 w Płockim Wolontariacie aktywnych było 150 wolontariuszy.

4. ANALIZA SWOT

Poniżej dokonano identyfikacji czynników, które mogą wpływać na funkcjonowanie systemu wspierania rodziny na terenie Płocka i posegregowano je na cztery kategorie:

1. mocne strony - czynniki wewnętrzne pozytywne, czyli to co stanowi atut, przewagę i zaletę obecnie funkcjonującego systemu wspierania rodziny,
2. słabe strony - czynniki wewnętrzne negatywne, czyli to co stanowi słabość, barierę, wadę obecnie funkcjonującego systemu wspierania rodziny,
3. szanse - czynniki zewnętrzne (cechy otoczenia) pozytywne, czyli to co stwarza dla systemu wspierania rodziny szansę korzystnej zmiany w przyszłości,
4. zagrożenia - czynniki zewnętrzne (cechy otoczenia) negatywne, czyli to co stwarza dla systemu wspierania rodziny niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej w przyszłości.

Analiza ta ma służyć do wskazania najlepszego rozwiązania i kierunku działań do osiągnięcia zakładanych celów systemu wspierania rodziny przy minimalizacji zagrożeń, ograniczaniu słabych stron oraz wykorzystaniu szans i mocnych stron.

Określenie mocnych i słabych stron oraz zdefiniowanie szans i zagrożeń w obszarze wspierania rodziny w Płocku przedstawia poniższa tabela:

WSPARCIE RODZINY W PŁOCKU	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• kompetentna i doświadczona kadra pracująca w obszarze pomocy rodzinie, • baza placówek wsparcia dziennego, • liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe realizujące programy i projekty na rzecz rodzin oraz osób starszych, • dobra współpraca organów administracji samorządowej z Płocką Radą Działalności	• bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu problemów występujących w rodzinie, • niechęć współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji, • niewystarczająca dostępność opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 3 (żłobki),

Pożytku Publicznego, • wprowadzenie Karty Seniora, • funkcjonowanie Rady Seniorów, • Centrum Aktywności Seniora jako miejsce wsparcia seniorów w realizacji ich pasji i zainteresowań, a także wymiana międzypokoleniowa, • powszechnie dostępna i bogata oferta pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, • nieodpłatna pomoc prawna, również w sprawach rodzinnych, • funkcjonowanie Programu „Płocka Karta Familijna +”, • duże zaangażowanie władz miasta w realizację zadań dotyczących wspierania rodziny, • stabilne zatrudnienie asystentów rodziny w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony, • doświadczenie i umiejętność w pozyskiwaniu na realizację zadań środków zewnętrznych, • funkcjonowanie programu „Mieszkania na start”, • podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami, • szeroka oferta programów profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, • szeroka oferta programów zdrowotnych skierowanych do mieszkańców miasta, • rozwój wolontariatu, • wspieranie rodzin poprzez organizację pracy w formie streetworkingu, • szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, • zabezpieczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, • doświadczenie w realizacji programów i projektów skierowanych do rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem, • dostępność edukacji przedszkolnej, • realizacja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, • wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opieka psychologiczna – pedagogiczna w szkołach i przedszkolach.	• ograniczenie finansowe związane z tworzeniem rodzin wspierających, • niski poziom aktywności rodzin w korzystaniu z poradnictwa specjalistycznego, • brak superwizji dla osób pracujących w obszarze pomocy rodzinie oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
---	---

SZANSE	ZAGROŻENIA
• pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej, • doskonalenie pracy w formie streetworkingu, • szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny, • tworzenie grup wsparcia, samopomocowych, • wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz rodzin, • budowanie lokalnego partnerstwa wszystkich sektorów w celu rozwiązywania problemów społecznych, • pozyskiwanie na realizację zadań środków zewnętrznych, • możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych w 5 punktach dla osób, które posiadają „Płocką Kartę Familijną 3+”, • realizacja projektów i programów kierowanych do bezrobotnych w celu uzyskania lub podniesienia kwalifikacji zawodowych, • pozyskiwanie partnerów wspierających realizację Programów „Płocka Karta Familijna +” i „Karta Seniora”, • rozwijanie systemu wsparcia dziennego dla osób starszych i lokalnych miejsc spotkań, • promocja modelu i wartości rodziny.	• pokoleniowe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, wzrost postaw roszczeniowych, • dalsze utrwalanie się zjawisk prowadzących do wykluczenia społecznego, • mała gotowość rodzin, członków rodzin do uczestnictwa w grupach wsparcia, samopomocowych, terapeutycznych, • brak wsparcia w postaci superwizji dla osób pracujących z rodzinami, • zauważalne tendencje do dziedziczenia zachowań bezradności w funkcjonowaniu społecznym i rodzinnym, • przerzucanie odpowiedzialności za wychowywanie dzieci na szkołę lub inne instytucje, • zanik więzi i tradycji rodzinnych, rozpad rodziny, • stereotypowe postrzeganie MOPS jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne, • duża liczba wyroków eksmisyjnych, będących skutkiem wzrastającego zadłużenia z tytułu najmu lokali, • starzejące się społeczeństwo.

5. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz promowanie modelu i wartości rodziny poprzez dalszy rozwój i doskonalenie istniejącego, wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny.

Cel szczegółowy 1: Wspieranie prawidłowej funkcji rodziny poprzez zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny.				
Lp.	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/Mierniki
1.	udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	2017 - 2019	- MOPS - organizacje pozarządowe	- liczba rodzin objętych pomocą
2.	pomoc w dożywianiu dzieci i młodzieży	2017 - 2019	- MOPS - placówki oświatowe	- liczba dzieci i młodzieży korzystających z dożywiania
3.	wzmacnianie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych poprzez realizację Programu „Płocka Karta Familijna 3+” oraz Programu „Karta Dużej Rodziny”	2017 - 2018	- UMP	- liczba wydanych „Płockich Kart Familijnych 3+” - liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny”
4.	udzielanie informacji i pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego i zryczałtowanego dodatku energetycznego	2017 - 2019	- MOPS	- liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych - liczba przyznanych zryczałtowanych dodatków energetycznych
5.	realizacja rządowego programu Program „Rodzina 500+”	2017 - 2019	- MOPS	- liczba beneficjentów Programu „Rodzina 500+”
6.	zapewnienie pomocy, w tym w formie schronienia rodzinom/osobom doznającym przemocy w rodzinie	2017 - 2019	- MOPS - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe, - podmioty lecznicze, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, - kuratorzy sądowi	- liczba osób, którym udzielono pomocy w formie schronienia, - liczba prowadzonych Niebieskich kart

7.	organizowanie różnych nieodpłatnych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo, w których występuje problem przemocy i uzależnień	2017 - 2019	- UMP - MOPS - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowo - wychowawcze	- liczba dzieci korzystających z wypoczynku
8.	poszerzanie ofert zajęć pozalekcyjnych oraz umożliwienie uczestnictwa w nieodpłatnych zajęciach/wydarzeniach kulturalnych	2017 - 2019	- UMP, - placówki oświatowo – wychowawcze, - organizacje pozarządowe,	- liczba zajęć/ofert
9.	tworzenie instytucjonalnych form opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki)	2017 - 2019	- UMP	- liczba miejsc w żłobkach, - liczba dzieci w żłobkach
10.	rozwój polityki mieszkaniowej miasta, kontynuowanie Programu „Mieszkania na start”	2017 - 2019	- UMP	- liczba rodzin, którym przyznano mieszkania z zasobu gminy, - liczba rodzin, którym wynajęto mieszkania zw ramach Programu „Mieszkania na start”
11.	wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez przyznawanie dla uczniów stypendiów miejskich	2017 - 2019	- UMP, - placówki oświatowo - wychowawcze	- liczba dzieci, którym przyznano stypendium miejskie

Cel szczegółowy 2: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

Lp.	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/Mierniki
1.	pomoc rodzinie poprzez pracę socjalną, w tym realizowanie projektów socjalnych	2017 - 2019	- MOPS	- liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej, - liczba zrealizowanych projektów socjalnych
2.	zapewnienie rodzinie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny, rodziny wspierającej	2017 - 2019	- MOPS	- liczba asystentów rodziny, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, - liczba rodzin wspierających

3.	wsparcie rodzin poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- liczba placówek wsparcia dziennego, - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
4.	zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego, mediacji	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowo - wychowawcze	- liczba udzielonych porad, mediacji, - liczba osób korzystających z porad, mediacji, -
5.	tworzenie i prowadzenie warsztatów wychowawczych, grup wsparcia, grup samopomocowych	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowo - wychowawcze	- liczba osób uczestniczących w warsztatach wychowawczych, - liczba grup wsparcia, - liczba osób uczęszczających na grupy wsparcia,
6.	organizowanie usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	2017 - 2019	- MOPS, - organizacje pozarządowe	- liczba rodzin z dziećmi, korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych
7.	udzielanie pomocy dzieciom z trudnościami w nauce w formie nieodpłatnych korepetycji	2017 - 2019	- Pełnomocnik Prezydenta ds. Wolontariatu, - MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowo - wychowawcze	- liczba dzieci korzystających z korepetycji
8.	prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	2017 - 2019	- MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowo – wychowawcze, - kuratorzy sądowi	- liczba rodzin objętych monitoringiem
9.	Prowadzenie Centrum Wsparcia dla Rodzin – Płock dla Rodziny	2017 - 2018	- MOPS, - organizacje pozarządowe	- liczba osób objętych wsparciem

Cel szczegółowy 3: Stwarzanie lepszych warunków dla dobrego stanu zdrowia wszystkich członków rodzin oraz radzenie sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci

Lp.	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/Mierniki
1.	kontynuacja programów profilaktyczno - zdrowotnych	2017 - 2019	- UMP, - podmioty lecznicze	- liczba programów profilaktyczno - zdrowotnych

2.	prowadzenie profilaktyki uzależnień poprzez realizację programów profilaktycznych	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - placówki oświatowo – wychowawcze, - organizacje pozarządowe	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
3.	wsparcie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym dotkniętych niepełnosprawnościami we wszechstronnym kształceniu	2017 - 2019	- UMP, - placówki oświatowo – wychowawcze,	- liczba oddziałów szkolnych integracyjnych lub specjalnych, - liczba placówek kształcenia specjalnego, - liczba objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka
4.	udzielenie kompleksowego wsparcia/poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcie rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	2017 - 2019	- MOPS, - placówki oświatowo – wychowawcze, - podmioty lecznicze, - organizacje pozarządowe	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Cel szczegółowy 4: Podnoszenie kompetencji osób działających na rzecz dziecka i rodziny poprzez zapewnienie szkoleń i zapewnienie superwizji osobom pomagającym

Lp.	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/Mierniki
1.	umożliwienie udziału w profesjonalnych specjalistycznych szkoleniach podnoszących wiedzę i kompetencji osób pracujących z rodzinami	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - placówki oświatowo – wychowawcze, - organizacje pozarządowe,	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba osób korzystających ze szkoleń
2.	wprowadzenie superwizji dla osób pracujących z rodzinami jako instrumentu stymulującego profesjonalny rozwój oraz zapobiegającego wypaleniu zawodowemu	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - placówki oświatowo – wychowawcze, - organizacje pozarządowe,	- liczba superwizji, - liczba osób korzystających z superwizji
3.	rozwój i profesjonalizacja wolontariatu	2017 - 2019	- Pełnomocnik Prezydenta ds. Wolontariatu, - MOPS	- liczba wolontariuszy, - liczba przeprowadzonych akcji, projektów

Cel szczegółowy 5: Promocja modelu i wartości rodziny jako najlepszego środowiska dla rozwoju i wychowania dzieci

Lp.	Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki/Mierniki
1.	organizowanie festynów, akcji, mityngów, imprez integracyjnych dla rodzin,	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Wolontariatu, - placówki oświatowo – wychowawcze, - placówki kulturalne, - organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- liczba festynów, akcji, imprez
2.	kontynuacja działań obejmujących swoją ofertą programową całe rodziny, a w szczególności osoby starsze, w tym działania Centrum Aktywności Seniora	2017 - 2019	- UMP, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych, - MOPS, - organizacje pozarządowe	- liczba ofert/działań
3.	doskonalenie oraz tworzenie nowych miejsc w przestrzeni miejskiej sprzyjającym różnym formom aktywności rodzin (place zabaw, obiekty sportowe, siłownie „pod chmurką”, ścieżki rowerowe)	2017 - 2019	- UMP, - organizacje pozarządowe	- liczba placów zabaw, obiektów sportowych
4.	doskonalenie współpracy wszystkich podmiotów działających w obszarze pomocy rodzinie	2017 - 2019	- UMP, - MOPS, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Wolontariatu, - placówki oświatowo – wychowawcze, - placówki kulturalne, - organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- liczba spotkań, - liczba wspólnie zrealizowanych projektów

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Cele i zadania określone w Programie realizowane będą przez:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka,
- Wydział Edukacji i Kultury Urzędu Miasta Płocka,
- Biuro Zarządzania Nieruchomościami Gminy Urzędu Miasta Płocka,
- Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Organizacji Pozarządowych,
- Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Wolontariatu,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- placówki oświatowo – wychowawcze,
- podmioty lecznicze,
- inne podmioty podejmujące działania na rzecz rodzin.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Głównym źródłem finansowania Programu będą środki własne Gminy – Miasto Płock.

Poza tym środki finansowe będą pozyskiwane:

- z budżetu państwa,
- z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy Unii Europejskiej,
- przez organizacje pozarządowe (w tym: środki pochodzące z wkładu własnego tych organizacji).

8. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że poprzez promowanie modelu i wartości rodziny Program upowszechni wśród mieszkańców Płocka rodzinę jako najlepsze środowisko dla rozwoju każdego dziecka. Realizacja zadań ujętych w Programie pozwoli na stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Podejmowanie planowanych, interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań poprawi funkcjonowanie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

9. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie realizacji celów będzie polegało na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi analizę oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań. Monitorowanie i ewaluacja będzie odbywać się poprzez roczne składanie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny Prezydentowi i Radzie Miasta Płocka w terminie do 31 marca.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka

Roman Siemiątkowski

PREZYDENT
Miasta Płocka

Andrzej Nowakowski

DYREKTOR

Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Busz

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płocku

Cezary Dusio

Paweł DREWIAK

ADWOKAT